

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. K.**
zastoupen advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3162/3, 709 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2021, č. j. 2704048/21/3201-51524-809998, ve věci prominutí příslušenství daně,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobní body a stanovisko žalovaného:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 16. 8. 2021 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2021 č. j. 2704048/21/3201-51524-80998, kterým byla

Shodu s prvopisem potvrzuje

zamítnuta jeho žádost o prominutí úroku z prodlení na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období prosinec 2013, duben 2014, červenec 2014, srpen 2014, srpen 2017 a duben 2018.

2. Žalobce poukázal na to, že daň zaplatil bezprostředně poté, co bylo rozhodnuto o jeho odvolání proti dodatečným platebním výměrům, kterými byla daň doměřena, a co sjednal komerční úvěr k financování. Důvodem prodlení byla ochrana žalobcových veřejných subjektivních práv, když legitimně zastával odlišný právní názor na svou daňovou povinnost, než byl názor správce daně. Podle žalobce tak neměl být povinen hradit úrok z prodlení minimálně za období od počátku daňové kontroly do okamžiku pravomocného rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství, kdy správce daně sám otázku výše daňové povinnosti posuzoval. Délku daňové kontroly neměl žalobce reálnou možnost ovlivnit. Žalobce argumentoval délkou daňové kontroly, což však žalovaný opomněl vypořádat. Neprominutím úroku z prodlení je žalobce fakticky sankcionován za to, že žalovaný vedl daňovou kontrolu po maximální možnou dobu a současně za to, že žalobce aktivně bránil svá veřejná subjektivní práva. Neprominutím úroku z prodlení je současně popřen smysl řádných opravných prostředků. Žalobce má tedy za to, že splnil podmínku existence ospravedlnitelného důvodu prodlení.
3. Dále žalobce poukázal na tvrdost uplatněného úroku, čímž se žalovaný vůbec nezabýval. Žalobce přitom má nulovou četnost porušování povinností při správě daní.
4. Žalovaný zcela setrval na argumentech v napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

Posouzení věci krajským soudem; zjištění ze správního spisu:

5. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že na základě daňové kontroly byla žalobci dodatečnými platebními výměry z 11. 12. 2019 a 12. 12. 2019 doměřena daň z přidané hodnoty. Žalobce proti těmto dodatečným daňovým výměrům podal odvolání, které bylo zamítnuto dne 10. 12. 2020. Daň splatnou v náhradní lhůtě do 4. 1. 2021 žalobce zaplatil 25. 2. 2021. Za měsíce srpen 2017 a duben 2018 byla žalobci daň z přidané hodnoty doměřena dodatečnými platebními výměry z 2. 3. 2021, a to na základě dodatečných daňových přiznání, podaných žalobcem dne 22. 1. 2021 jako reakce na výzvy správce daně. Tuto daň žalobce zaplatil 1. 3. 2021. Úrok z prodlení byl žalobci sdělen vyrozuměním z 19. 2. 2021, 16. 2. 2021 a 9. 3. 2021.
7. Žalobce požádal dne 15. 3. 2021 o prominutí penále a úroku z prodlení. Žádost o prominutí úroku z prodlení byla zamítnuta napadeným rozhodnutím. V něm žalovaný konstatoval, že žalobce splnil formální požadavek, vyplývající z § 259 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a daň splatnou v náhradní lhůtě splatnosti zcela zaplatil. U žalobce neshledal ani důvody vylučující prominutí příslušenství daně podle § 259c odst. 2 daňového řádu, tedy porušení daňových předpisů v posledních třech letech žalobcem nebo

osobou, která je členem statutárního orgánu. Nebyla však splněna třetí zákonná podmínka pro prominutí úroku z prodlení, a to existence ospravedlnitelného důvodu prodlení. Ten žalobce spatřoval v tom, že úrok z prodlení vznikl z důvodu jeho odlišného právního názoru, který uplatnil v odvolání proti dodatečným palebním výměrům, přičemž bezprostředně poté, co o jeho odvolání bylo rozhodnuto, daň uhradil. Podle žalovaného odvolání proti dodatečným platebním výměrům nemá podle § 109 daňového řádu odkladný účinek, byly vykonatelné již doručením, a podáním odvolání nesl žalobce riziko, že v případě jeho zamítnutí bude muset hradit úroky z prodlení od původního data splatnosti do úhrady; odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 140/2015-70. Poukázal rovněž na Pokyn GFŘ-D-47, který obsahuje žalovaným za ospravedlnitelný důvod standardně uznávané situace, mezi kterými podání odvolání uvedeno není. Zohlednění ekonomických poměrů daňového subjektu již neovlivní rozsah prominutí, neboť se jedná o kritérium až pro modifikaci výše prominutého úroku.

K žalobním námitkám:

8. Podle § 259b odst. 2 daňového řádu, *správce daně může zcela nebo zčásti prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu. Podle odstavce třetího, při posouzení rozsahu, ve kterém bude úrok prominut, správce daně zohlední skutečnost, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku.*
9. Podle § 259c odst. 1 daňového řádu, *při posouzení žádosti o prominutí daně nebo příslušenství daně správce daně zohlední četnost porušování povinností při správě daní daňovým subjektem. Podle odstavce druhého, Prominutí daně nebo příslušenství daně není možné, pokud daňový subjekt nebo osoba, která je členem jeho statutárního orgánu, v posledních 3 letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní právní předpisy.*
10. Z citovaných ustanovení vyplývá, že formálním předpokladem prominutí úroku z prodlení je žádost daňového subjektu a úhrada daně, materiálním předpokladem pro prominutí je nepřítomnost v posledních třech letech závažného porušení daňových nebo účetních předpisů a existence zjevně ospravedlnitelného důvodu pro prodlení s úhradou daně. Správce daně má při posouzení existence zjevně ospravedlnitelného důvodu prodlení diskreční pravomoc.
11. Žalovaný považoval formální podmínky prominutí za splněné, stejně jako absenci závažného porušení daňových a účetních předpisů. Žalobcem tvrzený důvod prodlení však nepovažoval za ospravedlnitelný důvod.
12. Ohledně prominutí úroku z prodlení má správce daně diskreční pravomoc, což ovlivňuje i na navazující soudní řízení. Jak správní soudy opakovaně vyslovily, v rámci přezkumné činnosti přezkouvávají zákonnost napadeného správního rozhodnutí, nemohou však nahrazovat správní uvážení správního orgánu uvážením soudním. Správní uvážení může soud přezkoumat pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, zda správní orgán správního uvážení nezneužil, či nepřekročil jeho meze a zda premisy takového úsudku

byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné závěry (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002 - 46, ze dne 21. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, či usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2000, sp. zn. II. ÚS 361/2000).

13. Žalovaný při posouzení prominutí úroku z prodlení nepovažoval podání odvolání a prověřování daně za ospravedlnitelný důvod. Vysvětlil, že tomu tak je proto, že podáním odvolání se nesuspendují účinky dodatečných daňových výměrů a daňový subjekt tedy nese riziko vzniku povinnosti hradit úrok z prodlení. Vytyčil rovněž okolnosti, které považuje za zjevně ospravedlnitelný důvod prodlení, mezi které žalobcem uváděné skutečnosti nepatří. Tím nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, neboť naopak své uvážení vystavěl v souladu se zákonem, když poukázal na to, že odvolání nemá odkladný účinek, což je zakotveno v ustanovení § 109 odst. 4 daňového řádu, a že úroky z prodlení jsou zákonným důsledkem prodlení se splněním daňové povinnosti, což vyplývá z § 252 odst. 2 písm. a) daňového řádu, a žalobce si tohoto následku neúspěšně podaného odvolání proto musel být vědom. Správní uvážení je též v souladu s pravidly logického usuzování a žalovaný jej ani nezneužil. Jeho správní uvážení ob stojí, a proto není na místě jej nahradit uvážením soudním. Žalobní námitka tak není důvodná.
14. Žalobce dále namítal, že se žalovaný nevypořádal s žalobcem dovolávanou délkou daňové kontroly.
15. Krajský soud k tomu připomíná, že podle konstantní judikatury správních soudů správní orgány nemají povinnost vypořádat se s každým dílčím argumentem, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43).
16. Jak bylo vysvětleno výše, žalovaný vytyčil okolnosti, které považuje za zjevně ospravedlnitelný důvod prodlení, mezi které žalobcem uváděná délka daňové kontroly nepatří. Současně uvedl, že kromě těchto demonstrativně uvedených skutečností, které lze za ospravedlnitelný důvod považovat, je možno přihlédnout i k dalším skutečnostem, které však představují výjimečný případ, který je „z lidského hlediska omluvitelný a z hlediska materiálního představuje prohřešek spíše formalistický“, žádný takový však u žalobce neshledal. Tím žalovaný implicitně odpověděl na žalobcovu námitku, že k doměření daně žalobci došlo až po skončení daňové kontroly trvající tři roky, když proti jeho námitce postavil právní názor, v jehož konkurenci žalobcova námitka neobstojí. Ani tato žalobní námitka důvodná není.
17. K poslední námitce týkající se ekonomických poměrů žalobce a četnosti porušení povinností krajský soud shodně jako žalovaný konstatuje, že podle shora citovaného § 259c odst. 1 daňového řádu tyto okolnosti lze zohlednit až při určení rozsahu prominutí úroku; není – li zde ospravedlnitelný důvod prodlení, který by umožňoval prominutí úroku z prodlení, je nadbytečné se jimi zabývat.

18. Soud na základě shora uvedeného žalobu z důvodu její nedůvodnosti v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I.).
19. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 3. listopadu 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu